

Motion till riksdagen 2023/24:719

av **Lars Beckman (M)**

Förbättrad kvalitet i färdtjänsten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppföljning avseende kvalitet och kostnader bör ske med en nationell årlig uppföljning i enlighet med motivering i motionen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Färdtjänsten är en viktig del av kollektivtrafiken för många som har en funktionsvariation eller som på grund av ålder inte kan använda den reguljära kollektivtrafiken. Många gånger fungerar färdtjänsten tillfredsställande men det finns inte någon nationell uppföljning av färdtjänsten vare sig avseende kostnader eller regelverk.

Riksdagens utredningstjänst dnr 2023:349 visar i en rapport:

Transportstyrelsen har tillsyn över vissa uppgifter om färdtjänst i de regionala trafikförsörjningsprogrammen som de regionala kollektivtrafikmyndigheterna tar fram. Tillsynen gäller omfattningen av färdtjänst och grunderna för prissättning i färdtjänsten. De kommuner som *inte* har överlåtit uppgifterna till regionala kollektivtrafikmyndigheter ska upprätta särskilda trafikförsörjningsprogram. Transportstyrelsen har inte tillsynsansvar för kommunernas särskilda trafikförsörjningsprogram.¹

Utredningen om samordning av särskilda persontransporter föreslog i sitt betänkande, SOU 2018:58 *Särskilda persontransporter – moderniserad lagstiftning för ökad samordning*, att Transportstyrelsen skulle bli ansvarig myndighet för att utöva tillsyn av det systematiska kvalitetsarbetet för särskilda persontransporter, dvs. färdtjänst, riks-färdtjänst, skolskjuts och sjukresor.²

¹ Myndigheten för delaktighet (2018). *Kvalitet i färdtjänsten – Redovisning av ett regeringsuppdrag*, sid. 56.

² SOU 2018:58, sid. 237.

De undersökningar som finns om färdtjänst rör främst resenärernas upplevelse av själva resan.³ Det saknas återkommande och strukturerade sammanställningar av kommunernas avgifter och övriga regelverk kring färdtjänst.⁴ Detta är något som även tas upp i SOU 2018:58 *Särskilda persontransporter – moderniserad lagstiftning för ökad samordning*. Utredningen föreslår att Trafikanalys ska få i uppdrag att i samråd med Statistiska centralbyrån (SCB) och andra relevanta aktörer utreda förutsättningarna för framtagande av kompletterande nationell statistik för särskilda persontransporter⁵ avseende utbud, kvalitet, kostnader och resande.⁶

Myndigheten för delaktighet har gjort några uppföljningar av färdtjänsten.⁷ I en kartläggning⁸ från 2018 konstateras att regler och villkor för färdtjänst skiljer sig åt i landet. Myndigheten skriver att det kommunala självstyret innebär att kommunerna har en stor frihet i att utforma regelverket för färdtjänst efter de förutsättningar som finns i den enskilda kommunen eller regionen. Skillnaderna gäller reglerna för färdtjänst-tillstånd, resans omfattning, avgifter och antalet resor som kan erhållas.⁹

Lars Beckman (M)

³ Exempelvis Myndigheten för delaktighets undersökningspanel Rivkraft, Trafikanalys undersökningar se webbplats Kartläggning av funktionshinder i kollektivtrafiken, Svensk kollektivtrafiks modell Barometer för anropsstyrd trafik – Anbarö.

⁴ SKR e-post den 27 mars 2023 och Trafikanalys e-post den 28 mars 2023.

⁵ Färdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och sjukresor.

⁶ SOU 2018:58, sid. 237.

⁷ Myndigheten för delaktighet (2020). Transport.

⁸ Kartläggningen gjordes i ett urval av kommuner och regionala kollektivtrafikmyndigheter.

⁹ Myndigheten för delaktighet (2018). *Kvalitet i färdtjänsten – Redovisning av ett regeringsuppdrag*, sid. 35–36.